Zatwierdzono
rozkazem Naczelniczki L2/2012
Z dnia 14.02.2012
Poprawki
Rozkazem Naczelniczki L0/2015
Z dnia 27 września

Regulamin Stopni Instruktorskich Harcerek ZHPnL

Będziesz Instruktorką, czy chcesz?
Nie dziś może i nie jutro.
Ale gdy nadejdzie ta godzina, kiedy Twoje życie będzie proste jak łodyga trzciny i proste jak śpiew skowronka.

Instruktorka, drużynowa to nie ktoś, kto chce rozkazywać, kierować, imponować
ktoś, kto zabrania lub pozwala, który gani lub chwali, kto nagradza lub karze.

Instruktorka – to wódz, to coś innego, to coś więcej..
Wódz to jest ten, kto nie chcąc tego i nie wiedząc o tym, przyciąga innych do siebie.
Ta, koło której przychodzi się usiąść;
ta, której się słucha i za którą się idzie, ponieważ odkryło się, że w niej jest siła, której nic nie może zniszczyć;
że jej życie jest proste i proste jest jej działanie; każdego dnia takie samo;
proste jak spokojne spojrzenie, które zdaje się przechodzić z daleka i iść jeszcze dalej, aż do głębi sumień, aż po horyzont.

Instruktorka – wódz…
Jak dobrze byłoby mieć wodza wtedy, kiedy jest się zmęczonym.
Kogoś, kto by myślał za nas,
kto by decydował za nas i za kim by się tylko szło.
Ale wodzowie są bardzo rzadko.
- Ci przynajmniej, którym się siebie powierza.

Będziesz instruktorką, czy chcesz?
Nie dziś może i nie jutro…
Ale gdy nadejdzie ta godzina, że życie Twoje będzie proste jak łodyga trzciny i proste jak śpiew skowronka.

Być wodzem, to nie znaczy zmieniać innych, żeby z nich zrobić to, czym się jest samemu, narzucając im własne myśli i działanie, ścigając ich poleceniami przepisami.
Być wodzem, to znaczy żyć życiem bardzo czystym w otwartym domu.
Niech ci, którzy chcą przyjść, przyjdą i niech drzwi się nigdy nie zamykają ani okna, bo wódz żyje na oczach wszystkich, dla wszystkich, ze wszystkimi.
Wódz wymaga wiele od siebie, ale tylko od siebie.
Jest surowy dla siebie, łagodny dla innych.
Wódz wie dobrze, że nie jest łatwo coś zrobić i że wszystko wymaga wysiłku.
Wódz – to jest towarzysz, którego uznałaś za lepszego od siebie i przy którym czujesz się lepszą, niż byłaś.
Oto dlaczego go wybrałaś.
Oto dlaczego mówisz: "mój wódz, moja drużynowa".

Będziesz instruktorką, chcesz tego, prawda?
Nie dziś może, ani nie jutro…
Ale kiedyś nadejdzie ta godzina, że życie Twoje będzie proste jak łodyga trzciny i proste jak śpiew skowronka.

Druga Księga Jaszczurki

Uwagi ogólne

1. Regulamin Stopni Instruktorskich określa tryb zdobywania i przyznawania stopni instruktorskich (przewodniczki, podharcmistrzyni) przez Komisję Stopni Instruktorskich.
2. Komisję Stopni Instruktorskich (KSI) powołuje Naczelniczka. Komisja składa się z minimum 2 harcmistrzyń i 1 podharcmistrzyni.
3. W wyjątkowych sytuacjach na potrzebę Organizacji Harcerek Naczelniczka ma prawo powołać Komisję Stopnia Harcmistrzyni formując ją z dostępnej kadry lub zapraszając jako członków do Komisji instruktorek (-ów) z innych organizacji harcerskich bądź Organizacji Harcerzy ZHPnL.
4. Stopnie zdobyte w innych organizacjach po I X 1995 r. nie są uznawane w ZHPnL, jeśli nie zostały weryfikowane i przyznane odpowiednim rozkazem. Weryfikacji stopnia dokonuje Komisja.
5. Przy możliwych niejasnościach w Regulaminie Stopni pomocą służy Komisja.

Przewodniczka

I. Wymagania ogólne

1.Pełnoletnia harcerka z otwartą próbą wędrowniczki.
2.Przygotowana do podjęcia w pełni świadomego procesu wychowawczego w drużynie.
3.Zna ogólne zasady pracy zuchów, harcerek i wędrowniczek.
4.Zna założenia ideowe, system organizacyjny i gospodarkę ZHPnL.
5.Organizatorka akcji letniej i zimowej w swojej drużynie.
6.Ukończyła kurs przewodniczek.

II.Uwagi wstępne

Tryb zdobywania stopni instruktorskich powinien odpowiadać idei tych stopni. Stopień instruktorski odzwierciedla kwalifikacje harcerki jako wychowawcy, a przez to możliwości jej działania na poszczególnych szczeblach Organizacji Harcerek, możliwość kreowania środowisk wychowawczych od drużyny (szczepu) począwszy po środowisko instruktorskie: Organizację.

W przedstawionym systemie bardzo istotną rolę odgrywa Organizacja Harcerek (Główna Kwatera) oraz Naczelniczka. To ona w rzeczywistości odpowiada za prawidłowe i zgodne z rozwojem każdej instruktorki zdobywanie przez nią kolejnych stopni instruktorskich.

Istotną funkcję pełni w tym systemie także Komisja Instruktorska, która ocenia próbę instruktorską i jej zgodność z potrzebami Organizacji. Czuwa również nad tym, by poziom realizowanych prób na poszczególne stopnie przez różne instruktorki (lub kandydatki na instruktorki) był jednolity i wyrównany.

PRÓBA PRZEWODNICZKI

Przewodniczka to instruktorka pełniąca służbę w bezpośrednim kontakcie z zuchami, harcerkami, wędrowniczkami w drużynie, na szczeblu OH-ek lub Związku. Swoja wiedzę i umiejętności przekazuje młodszym w sposób odpowiedzialny i kompetentny. Jako starsza siostra jest wzorem do naśladowania.

A. Wymagania

<u>I. Postawa</u>

Rozumując w sposób dojrzały ideę harcerską dąży do ułożenia sobie życia w myśl jej ideałów; wyrabia w sobie:

- uczciwość we wszystkich przejawach życia osobistego i zespołowego
- karność wewnętrzną i zewnętrzną
- aktywność w życiu rodzinnym i społecznym (dom, szkoła/uczelnia, praca)
- poczucie odpowiedzialności za swoja pracę i współodpowiedzialności za zespół
- świadomość obywatelską i narodową oraz społeczną

Jest świadoma, że swoją postawą oddziaływuje na harcerki i stanowi dla nich wzór.

II. Wiedza i umiejętności

1. Rozumie istotę procesu wychowania w pracy harcerskiej.
2. Zna warunki rozwoju człowieka w różnych sferach jego osobowości (fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, w sferze woli).
3. Potrafi w pełni świadomie prowadzić proces wychowawczy we własnej drużynie, odzwierciedlony w tworzonych programach pracy, jeżeli jest drużynową lub realizować służbę instruktorską na poziomie OH-ek albo Związku.
4. Zna etapy rozwoju psychofizycznego dziewcząt i chłopców, dostrzega ich korelację z metodą harcerską.
5. Zna ogólne zasady pracy zuchów, harcerek, wędrowniczek.
6. Zna i korzysta z materiałów metodycznych i umiejętnie posługuje się literaturą specjalistyczną.
7. Zna założenia ideowe i programowe ZHPnL oraz jego system organizacyjny i gospodarkę finansową.
8. Zna genezę Organizacji Harcerek, rozumie znaczenie podziału na ruch żeński i męski.
9. Wykaże się umiejętnością organizowania AL i AZ oraz śródrocznych imprez harcerskich.

B. Sposób realizacji próby

1. Zdobywanie kolejnego stopnia harcerskiego (co najmniej wędrowniczki).
2. Udział w kursie lub warsztatach przewodniczek.
3. Pełnienie funkcji instruktorskiej przez co najmniej 6 miesięcy.
4. Uczestnictwo w przygotowaniu i prowadzeniu obozu, kolonii zuchowej, zimowiska lub innej większej imprezy harcerskiej.
5. Czynny udział w życiu OH-ek i ZHPnL.

TRYB ZDOBYWANIA STOPNIA PRZEWODNICZKI

1. Realizacja próby polega na spełnieniu wymogów regulaminu stopnia - przede wszystkim na pełnieniu funkcji wychowawczej na poziomie drużyny, oraz zaistnieniu w środowisku instruktorskim Organizacji Harcerek. Do wymogów należą: odpowiedni wiek, stopień harcerski, zaliczony kurs przewodniczek (w ramach możliwości) lub co najmniej kurs drużynowych. Przez funkcję wychowawczą rozumiemy rolę harcerki podejmującej się roli drużynowej. Sprawowanie tej funkcji musi trwać minimum 6 miesięcy i zakończyć się sukcesem. Nad realizacją próby czuwa opiekunka, którą wybiera sama kandydatka do stopnia przewodniczki lub ją proponuje Komisja stopni instruktorskich. Opiekunką może być instruktorka, która co najmniej zdobywa stopień podharcmistrzyni.

2. Kandydatka do stopnia przewodniczki sama zgłasza swoją chęć zdobywania stopnia dla przewodniczącej Komisji stopni instruktorskich. Na pierwsze posiedzenie komisji przychodzi z opiekunką i opracowanymi wymaganiami na stopień, które przedstawia dla komisji, a w razie

potrzeby je koreguje. W uzasadnionych przypadkach kandydatka na pierwsze posiedzenie Komisji stopni instruktorskich może przyjść bez opiekunki i bez opracowanych wymagań na stopień.

3. W uzasadnionych przypadkach kandydatka, po rozmowie z opiekunką i za zgodą Komisji stopni instruktorskich, w trakcie zdobywania stopnia może koregować wymagania na stopień.

4. Po spełnieniu wymagań kandydatka zgłasza swoją gotowność na zamknięcie próby na stopień przewodniczki dla przewodniczącej Komisji stopni instruktorskich, po uzgodnieniu z opiekunką próby. Komisja po sprawozdaniu kandydatki z przebiegu próby oraz po rozmowie z jej opiekunką (w uzasadnionych przypadkach bez rozmowy z opiekunką, lecz po przeczytaniu opinii opiekunki):

a) wyznacza dodatkowe zadania, ustalając jednocześnie termin ich realizacji lub uznaje, że nie ma potrzeby spełnienia dodatkowych zadań;
b) wnioskuje naczelniczce Organizacji Harcerek o przyznanie stopnia przewodniczki kandydatce.

5. Naczelniczka Organizacji Harcerek przyznaje stopień rozkazem. Wręczenie oznak stopnia następuje w obecności instruktorek Organizacji Harcerek.

Podharcmistrzyni

I. Wymagania ogólne.

1. Instruktorka z otwartą próbą HL, czynna w środowisku instruktorskim (poza swoją drużyną) i w życiu społecznym.
2. Potrafi odczytywać ideę harcerską na tle otaczającej ja rzeczywistości społecznej.
3. Pogłębia znajomość metody harcerskiej na różnych poziomach, szuka własnych rozwiązań.
4. Uczestniczy w kształceniu drużynowych i zasila kursy własnymi pomysłami.
5. Ukończyła kurs podharcmistrzyń.

PRÓBA PODHARCMISTRZYNI

Podharcmistrzyni to instruktorka, która wykazuje mistrzostwo w prowadzeniu drużyny, umiejętnie kieruje zespołem instruktorskim i uczestniczy w kształceniu kadry.

A.Wymagania

<u>I.Postawa</u>

Odczytując ideę harcerską na tle otaczającej ją rzeczywistości społecznej wykazuje odpowiedzialną, harcerską postawę wobec życia rodzinnego i społecznego:

- cechuje się uczciwością przejawiającą się w odwadze cywilnej i umiejętności sprawiedliwej oceny samej siebie i swego postępowania;
- cechuje się karnością wewnętrzną - harcerską i obywatelską;
- jest odpowiedzialna za zespół;
- uczestniczy w życiu obywatelskim i społecznym wykazując zainteresowanie wobec najważniejszych zagadnień życia współczesnego.

<u>II. Wiedza i umiejętności</u>

1. Potrafi wkomponować program działania swojej drużyny (bądź jednostki, którą prowadzi) w tło lokalnego życia społecznego (młodzieżowego, instytucjonalnego, parafialnego, itp.)
2. Pogłębia znajomość procesów wychowawczych i metody harcerskiej oraz umiejętnie je stosuje. Tworzy własne rozwiązania metodyczno-programowe.
3. Poprawnie współdziała z innymi instruktorkami w strukturach organizacji.
4. Umie zorganizować życie zespołu harcerskiego i instruktorskiego oraz kierować nim.

B. Sposób realizacji próby

1. Aktywny udział w życiu zawodowym, rodzinnym i społecznym.
2. Udział w kursie podharcmistrzowskim.
3. Uczestnictwo w kształceniu zastępowych i kształceniu metodycznym lub pełnienie funkcji na obozie szkoleniowym.
4. Wyraźny przydział pracy instruktorskiej i czynny udział w życiu grona instruktorskiego.
5. Prowadzenie obozu drużyny lub kolonii.
6. Kontakty z instruktorkami innych organizacji.

TRYB ZDOBYWANIA STOPNIA PODHARCMISTRZYNI

1. Realizacja próby polega na spełnieniu wymogów z regulaminu stopnia (wiek, stopień instruktorski, kurs) oraz na pełnieniu odpowiednich funkcji w Organizacji. Podharcmistrzyni staje się wychowawczynią wychowawców, tworzy, kreuje środowisko instruktorskie.

Nad realizacją próby czuwa opiekunka, którą jest doświadczona podharcmistrzyni.

2. Początek próby następuje po przyjściu na Komisję stopni instruktorskich z opiekunką próby oraz z opracowanymi wymaganiami.

3. Po upływie minimum 2 lat próby, opiekunka wnioskuje do Komisji stopni instruktorskich i o podjęcie decyzji w sprawie przyznania stopnia podharcmistrzyni. W uzasadnionych wypadkach instruktorka może sama złożyć taki wniosek. Do wniosku dołączone są:

- sprawozdanie kandydatki z próby (w którym również jest opis służby instruktorskiej)
- opinia opiekunki próby

Do wniosku może być dołączona również:
- opinia - ocena komendantki kursu podharcmistrzyń
- opinia bezpośredniej przełożonej.

4. Komisja stopni instruktorskich po zapoznaniu się z w/w dokumentami oraz po rozmowie z kandydatką i jej opiekunką:
a) wyznacza dodatkowe zadania, ustalając termin ich realizacji lub uznaje, że nie ma potrzeby wyznaczania dodatkowych zadań;
b) po wykonaniu zadań ze skutkiem pozytywnym wnioskuje do Naczelniczki o przyznanie stopnia podharcmistrzyni.

5. Naczelniczka przyznaje stopień rozkazem. Uroczyste wręczenie oznak stopnia następuje w obecności instruktorek Organizacji.

Harcmistrzyni

I. Wymagania ogólne

1. Instruktorka w stopniu Harcerki Litwy.
2. Jej postawa i osobowość stanowią przykład dla innych instruktorek.
3. Potrafi stawiać cele wychowawcze przed harcerstwem różnych poziomów wiekowych i zamieniać je na programy
4. Wykazała się osiągnięciami o charakterze programowym, metodycznym, organizacyjnym, mogącymi być propozycją dla Związku.
5. Zna aktualne problemy programowe, metodyczne i organizacyjne ZHPnL. Orientuje się w sytuacji ruchu harcerskiego i skautowego.
6. Ukończyła Kurs Harcmistrzyń.

PRÓBA HARCMISTRZYNI

Harcmistrzyni to aktywna instruktorka odpowiedzialna za stan i rozwój Związku Harcerstwa Polskiego na Litwie.

A. Wymagania

I. Postawa
Swoim życiem urzeczywistnia wartości chrześcijańskie. Ciągłym wysiłkiem pogłębia ich rozumienie w hierarchicznym układzie.
Cechuje się:

- ekspansją swych myśli i ideałów w środowisku społecznym;
- odpornością na niezgodne z Prawem Harcerskim wpływy zewnętrzne;
- aktywnością skierowaną na służbę bliźnim;
- podejmowaniem odpowiedzialności za życie rodzinne, społeczne, obywatelskie;
- odwagą w wyrażaniu prawdy wobec siebie i otoczenia;
- uczciwym osądem siebie.

II. Wiedza i umiejętności
1. Umiejętnie określa zarówno potrzeby człowieka jak i potrzeby społeczeństwa polskiego na Litwie w zakresie wychowania.
2. Potrafi odczytać rzeczywistą i potencjalną role harcerstwa współczesnego.
3. Stawia cele przed harcerstwem różnych poziomów wiekowych i zamienia je na programy.
4. Organizuje pola służby społecznej dla środowisk harcerskich.
5. Zna dorobek i aktualną politykę wewnętrzną ZHPnL, orientuje się w sytuacji ruchu żeńskiego.
6. Umie porównać i ocenić założenia programowe ruchów skautowych ze szczególnym uwzględnieniem ruchu żeńskiego.
7. Posiada specjalność instruktorską, a wiedzę z jej zakresu przekazuje innym w procesie kształcenia instruktorskiego lub w publikacjach.

B. Sposób realizacji próby
1. Aktywne i odpowiedzialne życie rodzinne, zawodowe i społeczne.
2. Pełnienie funkcji instruktorskiej i czynny udział w życiu grona instruktorskiego.
3. Współtworzenie Organizacji Harcerek, praca dla Związku.
4. Kształcenie instruktorek na kursach przewodnikowskich i podharcmistrzowskich, opracowywania wydawnicze.
4. Ukończenie Kursu Harcmistrzyń.

TRYB ZDOBYWANIA STOPNIA HARCMISTRZYNI

1. Realizacja polega na spełnieniu, w ciągu minimum 2 lat, wymagań stopnia z regulaminu (stopień harcerski, uczestnictwo w konferencjach, zespołach problemowych na poziomie

organizacji, ukończenie Kursu Harcmistrzyń)oraz na pełnieniu funkcji wychowawczej na poziomie ZHPnL. Harcmistrzyni jest wychowawczynią wychowawców, tworzy środowisko instruktorskie na najwyższych poziomach Organizacji Harcerek, kreuje jej oblicze programowe i metodyczne. Nad realizacją próby czuwa opiekunka w stopniu harcmistrzyni.

2. Początek próby harcmistrzyni ma miejsce w dniu przyznania stopnia podharcmistrzyni.

3. Po zakończeniu próby opiekunka wraz z przełożoną wnioskuje do Komisji Stopnia Harcmistrzyni o rozpatrzenie sprawy zakończenia próby i przyznanie stopnia. W uzasadnionych przypadkach instruktorka może złożyć wniosek sama. Do wniosku dołączone są:
- sprawozdanie kandydatki z próby,
- opinia opiekunki,

4. Komisja Stopnia Harcmistrzyni po zapoznaniu się z w/w dokumentami oraz po rozmowie z kandydatką i jej opiekunką:
a) ustala dodatkowe zadania, ustalając termin ich realizacji lub uznaje, że nie ma potrzeby ustalania dodatkowych zadań;
b) po ich wykonaniu ze skutkiem pozytywnym, wnioskuje do Naczelniczki o przyznanie stopnia harcmistrzyni.

5. Naczelniczka przyznaje stopień rozkazem. Uroczyste wręczenie oznak stopnia następuje w obecności instruktorek Organizacji Harcerek ZHPnL.

Załącznik nr.1

Do Komisji Stopni Instruktorskich
Organizacji Harcerek ZHPnL

Miejscowość, data

Po zapoznaniu się z wymaganiami na stopień przewodniczki/podharcmistrzyni proszę o zatwierdzenie następujących zadań w ramach próby nas ten stopień:

1. *Tu się wpisuje wymagania i przewidywany termin realizacji*
2. ..
3. ..
4. ..
5. ..

Zdobywająca
Imię, nazwisko, podpis

Opiekunka
Imię, nazwisko, podpis